

Estils

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

“**N**o vull ser jove. Ja ho he estat. Ara vull disfrutar de la meua maduresa. Deixar-me cabells blancs és una manera de dir: «Aquesta soc jo i no vull anar enrere, sinó cap endavant». Laura Rosillo té 62 anys i ja en fa uns quants que no es tenyeix els cabells, deixa que un vel platejat li cobreixi el cap. Malgrat la pressió estètica i social que s'exerceix sobre les dones madures per amagar la seva edat amb cremes antiarrugues, tints que enfosqueixen els cabells blancs i faixes o roba que les faci semblar més joves, moltes dones madures, com Rosillo, diuen prou. Es comencen a resistir a aquests dictats. Volen deixar de ser invisibles, reivindiquen poder envellir, fer-ho d'una manera natural i que la societat les tingui en compte i no les proscrigui. “En la societat heteropatriarcal, a partir dels 30 les dones deixen de ser sexualment atractives. Hi ha tot un seguit de dictats de la indústria de la moda i la cosmètica que mercadegen amb la nostra autoestima”, explica Tània Verge, politòloga, feminista i cap de la unitat d'igualtat de la UPF. En el cas de les dones grans, les discriminacions per raó de sexe se sumen a la marginació per qüestió d'edat i formen un còctel que, segons expliquen elles, les desterra de la vida pública i les humilia. “La dona gran està mal vista perquè no és reproductiva –diu Rosillo–, no és desitjable i, per tant, és apartada de la societat”.

Un valor i no una rèmor

Rosillo va començar a tenyir-se al voltant dels 40, però uns anys després, animada per moltes amigues que havien eliminat el tint de la llista de la compra, va deixar que la seva cabellera tingués un color natural. Tot i que va viure moments de vacil·lacions, va aguantar. El gris, considera, li dona més personalitat. A més, volia reivindicar la maduresa com un valor i no com una rèmor, també per una qüestió professional: “Em dedico a la transformació laboral de persones madures, amb més de 50 anys. Tenyir-me era una contradicció”. Moltes dones amb projecció pública, com les actrius, també deixen que les seves cabelleres tinguin un color natural. És, a la vegada, una acceptació d'un mateix.

Diverses expertes coincideixen a assenyalar que mentre que per als homes l'edat resulta un sinònim d'experiència, de prestigi, per a les dones envellir és “una desgràcia”. Joana Gallego, investigadora en gènere i comunicació i directora de l'Observatori per a la Igualtat de la UAB, lamenta que mentre que als homes se'ls permet envellir de manera natural elles han de recórrer a l'artificialitat: les cremes, els tints, els productes per aprimar-se, les operacions d'estètica... Una dona

FOTOS: GETTY

“No vull ser jove!” Les veus madures es reivindiquen

Una nova generació de dones es neguen a dissimular la seva edat amb artificis estètics i reivindiquen el seu dret a envellir de manera natural

que vol aparentar una edat que no figura al DNI pot resultar “grotesca”.

En el camp de la política, com ha observat a les seves investigacions la politòloga Tània Verge, també hi podem trobar dobles estàndards: “Les dones són massa joves; per contra, els homes joves estan molt preparats o són precoços”. En la política, les dones estan infrarepresentades. La mesa del Parlament de Catalunya només té una dona, i en el conjunt de la cambra hi ha 58 diputades, un 42% dels escons, un

Diferències
Per als homes envellir vol dir experiència i prestigi, per a les dones “és una desgràcia”

percentatge que no arriba a la meitat de la representació que estipula la llei d'igualtat.

Desaparegudes

¿Hi ha més desigualtat entre les dones madures i els homes madurs que es dediquen a la política? Verge no ho ha copsat, però assegura que, en aquest àmbit, les dones pateixen “un tracte discriminatori al llarg de tot el cicle vital”. També constata que és en l'etapa adulta i madura, entre els 35 i els 55 anys,

que més desapareixen de les bancades de les cambres i de les files dels partits. “Perquè la política està concebuda en masculí”, remata Verge. Una altra diferència: hi ha més homes veterans que dones. “Els homes es perpetuen més en política. El pas de les dones per la política és més nòmada”, afegeix la politòloga.

Un altre camp de discriminació són els mitjans de comunicació i la publicitat. Un estudi recent del CAC certifica que les dones només van tenir un 27% del temps de paraula als informatius del 2017. La recerca del col·lectiu #OnSónLesDones també palesa que l'opinió publicada als mitjans és fonamentalment masculina. I si les dones estan infrarepresentades, ¿és encara més greu el cas de les dones més grans? “Les dones madures que apareixen als mitjans són una ínfima minoria. Fins als 30 anys tenen una aparició més o menys regular, però a partir dels 40 la dona desapareix”, explica amb contundència Gallego.

“La societat no suporta la visió de dones grans que no compleixen els canons de bellesa convencionals”, rebla Gallego. Per a aquesta professora, periodista i escriptora, mentre que la igualtat formal i en drets ha avançat, als mitjans –i principalment a la televisió– la representació

de la dona ha reculat i el seu tractament resulta cada vegada més estereotipat: “Hi ha una situació de més igualtat formal a la societat, però la dictadura de la imatge i la joventut s’ha traslladat a l’esfera d’allò simbòlic, que és on més es veu la desigualtat”. Gallego es mostra preocupada, ja que l’esfera simbòlica inculca models, construeix realitat i només cal temps perquè la desigualtat de les pantalles es traslladi a la vida quotidiana.

La discriminació de les dones grans s’estén a molts àmbits. A Catalunya la taxa d’atur entre les dones a partir de 55 anys supera la dels homes, del 14,7% i el 12,2%, respectivament, segons dades de l’Enquesta de Població Activa del quart trimestre del 2017. La pobresa també té un rostre madur i femení i és que les dones cobren una pensió, de mitjana, un 31% més baixa que els homes. Malgrat que la societat les menyspreï, per a moltes dones el pas dels anys comporta avantatges. “Amb l’edat he guanyat llibertat. He sortit de l’esclavatge d’haver de ser guapa, atractiva, d’haver d’estar prima”, confessa Rosillo. Aquesta formadora de treballadors veterans afegeix: “Des del moment que m’he fet gran, que no soc desitjable, es reconeix molt més la meva experiència. Ara se’m valora pel que dic, pel que faig, pel que penso, no pas pel meu aspecte”. Aquesta afirmació no deixa d’amagar la cosificació que pateixen elles.

Per a Gallego, l’aïllament de les dones madures als mitjans i en altres àmbits comporta una pèrdua per al conjunt de la societat: “La dona, amb la maduresa, té més capacitat per reflexionar. Cal un discurs reflexiu. La societat perd aquest coneixement, imprescindible per proposar nous models d’identificació per a les dones joves”. Per això, moltes dones grans estan començant a fer aflorar les seves cabelleres platejades, a exigir servibles, que se’ls doni veu. Per a Rosillo, a més d’una reivindicació femenina, es tracta també d’una qüestió generacional. Per a aquesta formadora, la tercera edat s’està ajornant dels 65 als 75 anys. Les persones d’entre 50 i 75 anys conformen una “nova maduresa”, segons l’experta. Constitueixen una generació que ha viscut la revolució sexual, la incorporació de la dona al món laboral i el pas de la dictadura franquista a la democràcia. “És una generació –descriu Rosillo– que no vol representar que és jove i que no vol que l’arraconin”. —